

Τὸ δὲ μέγιστον διὰ τοῦ πολιτισμοῦ ὁ ἄνθρωπος ἔδυνάθη νὰ ἐπενεργήσῃ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν νόσων, προσφεύγων διὰ τῆς προσήκουσας διαίτης καὶ προφυλακῆς ἢ διὰ ποικίλων μέσων θεραπειῶν αὐτάς· διότι παρὰ μὲν τοῖς βαρβάραις ἐθνέσιν αἱ ἐπιδημικαὶ νόσοι εἰσὶ πρόξενoi φθορᾶς ἀκαταλόγιστου καὶ ὁ ἀπώστος, ἅμα νοσήσας, ἐγκαταλείπεται ὑπὸ τῶν ἐταίρων καὶ τῶν οἰκείων, οὔτε εἰδότην οὔτε δυναμένον παρέχειν αὐτῷ τὴν προσήκουσαν συνδρομὴν, καὶ προσδοκᾷ τὸν θάνατον ἐν πνιγρῇ τινι καλύβῃ, ἔχων στρωμνὴν τὸ κάθυγρον τῆς γῆς ἔδαφος καὶ προσκεφάλαιον σκληρὸν τινὰ λίθινον. Παρὰ δὲ τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς, ἐκ τουναντίου, διὰ τῆς συστάσεως διαφόρων φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων, καὶ ἡ μάλιστα ἐνδεὴς καὶ ἄπορος τάξις τυγχάνει ἴσως τῇ εὐπόρῳ περιποιήσεως, διὰ δὲ τῆς διηνεκοῦς προόδου τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης οὐ μόνον αἱ πλείους τῶν ἐποραδικῶν καὶ ἐνδημικῶν νόσων θεραπεύονται, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ μολυσματικαὶ καὶ ἐπιδημικαὶ, αἱ πολλάκις καταμαστιζοῦνται τὴν ἀνθρωπότητα, πρᾶνται, ἀποβάλλουσιν τὴν κακοήθειαν καὶ θνητοτρόπον αὐτῶν χαρακτῆρα, ὥς συνέβη τοῦτο ἐπὶ τῆς συριλίδος, τῆς πανώλους, τοῦ ἱκτερώδους πυρετοῦ καὶ ἄλλων, αἵτινες ἐν τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς ἀφίστανται πολὺ τοῦ κακοήθους αὐτῶν χαρακτῆρος, μεταβαίνουσαι δὲ εἰς τοὺς βαρβάρους ἢ καὶ ἡμιπολιτεύτους λαοὺς ἀναλαμβάνουσιν αὐτὸν ἐκ νέου.

Ἐκ πάντων λοιπὸν τῶν ρηθέντων συμπεραίνοντες λέγομεν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὠφελεῖται οὐσιωδῶς ἐκ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ καθόλου καὶ κατὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν υγιάν αὐτοῦ. Ἄν δὲ πολλάκις ἀναδείκνυντες τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους βλέπομεν ἐν τοῖς κόλποις καὶ αὐτῶν τῶν μᾶλλον πεπολιτισμένων ἐθνῶν τὸν ἄνθρωπον σκοτιζόμενον ὑπὸ τοῦ πονηροῦ δαίμονος καὶ ἀπαρνούμενον τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ ἀξίαν, ἣν καὶ προσφέρει θῦμα εἰς τὰ ἀκόρεστα πάθη τῆς κινήσεως φιλοδοξίας ἢ τῆς θηριώδους ἐκδικήσεως, δὲν πρέπει τούτου ἐνεκα νὰ αἰτιώμεθα τὴν ἐν τῷ καινῷ νικῇ βίῳ ἀνάπτυξιν τοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ νὰ ζητῶμεν τὴν ἀληθῆ τοῦ λυπικοῦ τούτου αἰτίαν ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, νὰ πολεμῶμεν δὲ κατὰ δύναμιν πρὸς τὸ κακόν, πεποιθότες ὅτι διὰ τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ, διὰ τῆς ἀληθοῦς παιδείας καὶ τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας ἀναπτύσσονται βαθμηδὸν καὶ κρατύνονται αἱ ἠθικαὶ δυνάμεις, ὥς ἡ ἀρρώστια τοῦ δημιουργοῦ μεγαλειότης ἔδωκε τῷ ἀνθρώπῳ ἵνα ἐργάζεται ἐν τῷ κόσμῳ τὸ ἀγαθόν.

ΔΑΣΥΠΟΥΣ,

Tatusia peba, Less. *Dasypus peba*, Desm. *Le tatou à neuf bandes*, G. Cuv.

—ο—

Μικρὸν τετράπον μακρόρρινον. Πολλάκις ἀποκτᾷ μῆκος δεκαπέντε ποδῶν, μὴ συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς κέρκου αὐτοῦ, μακρᾶς μὲν ὄψεως καὶ τὸ σῶμα, στρογγύλης δὲ καὶ δακτυλωτῆς καθ' ὅλον τὸ μῆκος. Καὶ τὸ σῶμα, καὶ ἡ κεφαλὴ, καὶ ἡ κέρκος, καλύπτονται διὰ δερμάτος τραχυτάτου καὶ λεπιδωτοῦ, καὶ διατεμνομένου πενταχοῦ διὰ μικρῶν διαίρεσεων. Διατέμνεται δὲ ὅλον δι' ἄλλων ἐννέα γενικωτέρων γραμμῶν ὀρθογωνίων. Ὅλοι οἱ δασύποδες εἶναι ὑ-

πομέλανε, ἔχουσι τέσσαρες δακτύλους εἰς τοὺς ἐμπροσθίους πόδας, καὶ ὅσα μακρότατα.

Οἱ δασύποδες ἐπιχωριάζουσιν εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικὴν ἔχουσι δὲ τὴν εὐκολίαν, ὅσας κακαδιώκονται, νὰ συστῇλωσι τὸ σῶμα αὐτῶν οὕτως ὥστε γίνονται ὡς σφαῖραι, ἢ ὡς οἱ ἡμέτεροι ἀκνυόχοιροι. Δὲν ἀγχιῶσι νὰ προξενῶσι βλάβην, καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἀσθενέστερα ζῶα· ὅσας ὅμως εὐρίσκει πτώματα, τρώγουσιν ἐξ αὐτῶν. Συνήθως δὲ τρέφονται διὰ καρπῶν, λαχάνων καὶ ῥιζῶν. Ὡς οἱ ἀσπάλαιες σκάπτουσι φωλεάς μετὰ μεγίστης ταχύτητος διὰ τοῦ ῥύγχους καὶ τῶν ὀνύχων. Ἐὰν τύχουσιν, ἐνῷ καταδιώκονται, μακρὰν τῶν φωλεῶν αὐτῶν, διὰ ν' ἀποφύγῃσι τὸν κίνδυνον, ἐπιχειροῦσιν ἀμέσως νὰ σκάψωσι τὴν γῆν· καὶ ἐὰν μόνον πεντήκοντα βήματα εὐρίσκωνται μακρὰν τοῦ ἔχθρου, προφθάνουσι νὰ κρυβῶσιν. Ἐὰν δὲ μείνῃ ἐκτὸς ἡ κέρκος τινὸς ἐξ αὐτῶν,

καὶ ἀρπάσῃ αὐτὴν ὁ κυνηγός, ὁ δασύπους προσκολληταί· εἰς τὸ ἔδαφος μετὰ τοσαύτης ἰσχύος ὥστε ἐκείνη μὲν κόπτεται, αὐτὸς δὲ μένει ἀκίνητος. Ὅσακις κρύπτεται ἐντὸς βαθείας φωλεᾶς δὲν δύναται τις νὰ τὸν ἐκβάλῃ ἄλλως εἰμὴ διαδίδων ἐντὸς αὐτῆς καπνὸν ἢ χέων ἀφθονον ὕδωρ. Καὶ ὅταν στρογγυλαίνωνται, οὐδεὶς κατορθοῖ νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτοὺς εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῶν στάσιν εἰμὴ μόνον ἐὰν βυθίσῃ αὐτοὺς εἰς τὸ ὕδωρ.

Ὅταν καταδιώκωνται ὑπὸ κυνῶν, σπεύδουσι νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ χεῖλος κρημναῦ· τότε δὲ στρογγυλαίνονται καὶ κατακυλίνονται μέχρι τοῦ βάθους χωρὶς διόλου νὰ πάθωσι, χάρις εἰς τὸ σκληρὸν δέρμα αὐτῶν. Αἱ θήλειαι γεννῶσιν, ὡς λέγεται, τέσσαρας νεοσσούς κατὰ μῆνα. Ὅθεν, εἰ καὶ φονεύονται πολλοὶ δασύποδες διότι τὸ κρέας αὐτῶν εἶναι γλυκύτατον, ὁ ἀριθμὸς ὁμῶς δὲν ἐλαττοῦται.

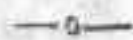

ΧΡΥΣΟΒΟΥΛΛΟΝ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ.

Καταχωρίζομεν ἐνταῦθα τὸ ἐν Μονεμβασίᾳ τῆς Πελοποννήσου περισωθὲν, καὶ ἤδη ἐν τῇ Δημοσίᾳ τῶν Ἀθηνῶν βιβλιοθήκῃ κατατεθειμένον Χρυσόβουλλον, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος εἰς τὰ παρὰ τῆς Πανδώρας ἐκδιδόμενα ἱστορικὰ ὑπομνήματα, τόμου Δ'. φυλλαδίου II. σελ. 190. Τὰ παραφθαρμένα μέρη τοῦ δημοσίου τούτου ἐγγράφου ἀφείθησαν κενά, καὶ ἐν γένει ὅσον ἐνδέχεται ἀπαραλλάκτως τοῦτο ἀντεγράφη.

Κάν εἰ μήπω πρότερον ἔφθῃ πλείστα δὴ παρὰ πλῆσι γενέσθαι βασιλευσέ τε καὶ ἄλλοις, καὶ οὐχ ἥττον ἡμῖν, καὶ νομισθῆναι τοῦ λοιποῦ γίνεσθαι. ἴσως ἂν ἴσως ἢ νῦν αὕτη παρῶσα καὶ προτεθειμένη τῇ βασιλείᾳ μου πράξις, ἐφεύρε τὸν τοιούτου καλοῦ τύπον ἀμέλει καὶ ἐφ' ἑαυτῇ κακίνηκεν ἂν, ἢ, μᾶλλον ἐρεῖν, δι' ἑαυτὴν ἐκάνισε πάντως, ἀρχὴν οὕτω λαβόντα καλλίστην, πρὸς τὸν ἐξῆς ἐπειτα χρόνον ἐνεργῇ δαίκνυσθαι· οὕτω πολὺ πάντοθεν ἔχει τὸ πείθον αὕτη καὶ καταναγκάζον εὐλογον. Τὸ γὰρ δὴ κατὰ τὴν Πελοπόννησον περιώνυμον ἄστυ Μονεμβασίας ἐστὶ μὲν ὡς ἀληθῶς τῶν κατ' αὐτὴν δὴ τυχόντων μακρῶ πρόεχον, καὶ τὰ πρῶτα δὴ σαφῶς ἀπάντων φερόμενον, ὡς μηδὲνα μηδενὶ τῶν ταύτῃ γε ἄλλων λείπεσθαι ἑυγχωρῶν, νέον μὲν ἐπιεικῶς ὄνομα καὶ κλέος, καὶ οὐ πόρρωθεν τῶν ὑπισθιν χρόνων ἤκον, μυρίας δὲ ὁμῶς καὶ παμμήκεις τὰς εὐφημίας καὶ πανταχοῦ πομπεῶν, ὡς εἴ τι καὶ ἄλλα τῶν ἐπιφανῶν καὶ περιδύων ἀκούειν, οὐκ ἐπὶ μόνῃς τῆς βασιλικῆς ἡγεμονίας τῆς ἡμετέρας, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν τῆς ἀλλοτρίας ἀπάσης. Καὶ γὰρ δὴ τὰ τε ἄλλα

κοσμεῖ τὸ ἄστυ, καὶ θέσεως εὐκαιρία, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν ἐρυμνότης, καὶ πλῆθος μάλιστα οἰκητόρων, καὶ πολυολβία, καὶ πολιτείας εὐγένεια, καὶ τεχνῶν ἀσκήσεις, καὶ ἀγορᾶς δαφίλειαι πάντων πᾶσα, εὐεμπορώτατόν τε εἰ δὴ τι καὶ ἄλλο μάλιστα, πρὸς ἅπαντα πλοῦν καὶ θαλάσσης ἅπαντα μέρη θέσεως εὐέχον. Καὶ τοίνυν πολὺ τὸ τῶν οἰκούντων ἐνταῦθα ἱκανόπλοον καὶ θαλαττουργόν, ῥωμαλαιοῦς τε καὶ ῥρόνημα δραστηκόν τε καὶ ἐμπρακτον, καὶ, τὸ κάλλιστον τῶν ἄλλων μάλιστα, ἢ πρὸς τὴν βασιλείαν μου ἐνεργός τε καὶ ἀτρεπτος παντάπασιν εὐνοια, καὶ ἢ πρὸς τὸ γένος ἀναφορά τε καὶ κοινωνία, πάντων ἀνάλωτος καιρῶν τε καὶ πραγμάτων, εὖ τε καὶ ἄλλως ἐχόντων. ἐν πολλοῖς ἤδη τῶν προλαβόντων χρόνων τὴν πείραν δοῦσα, καὶ τὸ πιστὸν καθάπερ

Καὶ τὰ μὲν τοῦ ἄστους ὡς ἐν ὀλίγοις οὕτω, φεύγοντι τῷ λόγῳ τὸ μῆκος· ξυλλαγχάνει δ' ἐτι τοῦτο νῦν εἶναι θαυμάσιον οἶον, ὅτι τῆς κατ' αὐτὸ πάντως ἀγιωτάτης ἐκκλησίας ποιμὴν πάντ' ἄριστος, πολλοῖς τοῖς κατὰ θεὸν ἐκ νέου πάνυ τοι καὶ ἐς γῆρας ἤδ' οὕτω νῦν ἤδη καμάτοις ἐγκαρτερήσας, καὶ κατακεκοσμημένος εἰς ἄκρον τῆς βιοτῆς, ἀτρίπτως ἐς τασούτον τῆς ἐξ ἀρχῆς ἐνστάσεως, καὶ παντάπασιν ἀνενδότως, ὡς περὶ τις νέος θερμῶς ἄπτεται, καὶ μὴ πέρα

καὶ μὴν πλείστον ὅσον ὑπὸ τῆς οὕτω χρονίου τε καὶ πολυστοῦς καὶ βιαίου σφοδρᾶ καὶ σωματικῆς δαπανήσας καὶ πρὸς καὶ σφοδρὰ ἐκτετηγμένος οὐ τῷ γῆρα μᾶλλον ἢ τοῖς γε τοιούτοις πόνοις, ἐτι θαυμάσιως ἐμμένει καὶ διακαρτερεῖ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀκλινῇ γνώμῃν, καὶ ὡς περ νῦν μᾶλλον ἐπειγόμενος καὶ σπουδάζων δῆλος ἐστίν, ἀλλ' οὐχ ὡς ἂν ἤδη τοσοῦτα προλαβὼν κατὰ ὡς περ ἀσφαλεῖ ἐν λιμένι καὶ ἀμέλει καὶ τῆς περὶ τὰγαθὸν τοσαύτης ἐξίως, καὶ σφοδρὰ ὑπ' ἀμφοῖν, τοῦ τε πανσέμνου τοῦδε γήριος, ὡς εἴρηται, καὶ τῶν τοσοῦτων καμάτων καὶ ἀσκητικῶν ἀγώνων τὸ σῶμα κατακαμπτόμενος, οὐκ ἔπειθ' ὁμῶς κάμπτεται τὴν καλλίστην ταύτην γνώμην, οὐδὲ χαλᾷ κατὰ βραχὺ καὶ τῶν τόνων οὐκ ἐνδίδωσιν οὐδὲ νικάται τὸ φρόνημα· ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα ἡττῆται ἤδη καὶ νῶτα δίδωσά τε καὶ τρέπεται ἐπὶ τασούτων τῶν προλαβόντων καὶ πόνων καὶ χρόνων, ὁ λογισμὸς δὲ ἀήττητος κόρον οὐκ ἔχειν οὐδέ πω τῶν καλῶν ἀξιοῖ, οἷον δὴ ἐπὶ πάντων γίνεται, καὶ μόνον τὸν ἐπὶ ταύτοις ἔρον ἀδαπάνητόν τε καὶ παντάπασιν ἀκάματόν τε καὶ ἀνεπίστροφον οἶσται δεῖν εἶναι. Ταῦτ' ἄρα καὶ τοσαύτην καὶ ἐπὶ τοσοῦτοις ἤδη τοῖς ἔτεσι συλλεξάμενος τὴν πνευματικὴν ὡς ἔρην κατάστασιν, καὶ προειληφώς οὕτω πάνυ τοι πόρρω, καὶ καταπαράνας εὖ μάλα τελεσιουργόν τοῦ βίου τὴν πρόθεσιν ἀσφαλῶς τε καὶ γεννικῶς, ὡς καὶ τοῦ βίου τοῦδε καὶ τῆς ὑψηλῆς ταυτοῦ παιδείας παράδειγμα καὶ τύπος ἐμψυχος περιπολεῖν, ὡς ἀληθῶς δὲ καὶ εἶναι, καὶ τοῖς πολλοῖς ὑπειληφθαι εὖκ ἀγαπᾶν τοῦ λοιποῦ, ὁ δὲ διὰ παντός ἐν τοῖς αὐτοῖς ἔχει, καὶ ὡς περ οἱ πλείους καὶ βελτίους μενοῦν τῶν εἰσαγωγῇ χρωμένων, νῦν εἶναι δὴ καὶ χθές καὶ πρὸ τρίτης καὶ